

We Lwowie, dnia 17. czerwca 1902.

Aleg. 71

Sprawozdanie

Wydziału krajowego w przedmiocie podwyższenia funduszu pożyczkowego dla spółek wodnych, powiatów i gmin.

Wysoki Sejmie!

Już w zeszłorocznym przedłożeniu melioracyjnym z d. 29 marca 1901 l. 14.141 (pag. 30) zwrócił Wydział krajowy uwagę Wysokiego Sejmu na potrzebę podwyższenia funduszu pożyczkowego dla spółek wodnych, powiatów i gmin celem ułatwienia ludności rolniczej pokrywania datków konkurencyjnych do kosztów publicznych przedsięwzięstw melioracyjnych.

Fundusz ten utworzony na podstawie uchwały Wys. Sejmu z 17. lutego 1898 l. s. 1721 wynosił z końcem grudnia 1901:

1. w udzielonych pożyczkach	999.449 K. 11 gr.
2. w zapasie kasowym	
a) w gotówce . . . 179.929 K. 91 gr.	
b) w efektach . . . 82.745 „ 52 „	262.666 „ 43 „
Razem . . .	1,262.115 K. 54 gr.

Strącając z wykazanego ad 2 a) zapasu ściągnięte przez c. k. Urzędy podatkowe kwoty na administrację spółek wodnych w sumie . . . 5.094 „ 62 „
okazuje się właściwy stan fund. z końcem r. 1901 1,257.020 K. 92 gr.

Z funduszu tego a raczej z wykazanego wyżej zapasu przyrzeczono już następujące pożyczki:

1. Spółce wodnej dla regulacji Złotej Lipy	67.120 K.
2. „ „ „ „ „ Krzemienicy	117.000 „
3. gminie Mielnicz na drenowanie	28.000 „
a nadto wypłacono w ciągu roku 1902	
4. gminie Bohatkowe na wykonanie rowów osuszających	4.460 „
Razem tedy . . .	216.580 K.

Po strąceniu tej kwoty pozostaje przeto do rozporządzalności Wydziału krajowego zapas 46.086 K. 43 gr.

Wobec zapewnionych już w drodze specjalnych ustaw krajowych jako też na mających się w przyszłości wykonać publicznych przedsięwzięstw melioracyjnych, tudzież wobec na coraz częściej podejmowanych przez gminy zbiorowych osuszeń i drenowań

gruntów włościańskich okazuje się powyższa suma już teraz nie wystarczającą na zaspokojenie żądań do tego funduszu skierowanych.

Przedewszystkiem zachodzi potrzeba udzielania pożyczek Spółkom wodnym, dla tych przedsiębiorstw melioracyjnych, które już przez Wysoki Sejm uchwalone zostały, mianowicie:

1. Spółce wodnej dla osuszenia bagien łańcucko-jarosławskich, (ust. z 26. kwietnia 1893 Nr. 28. Dz. u. k.) która wpłacić winna do funduszu budowy 30% preliminowanych kosztów tj. kwotę	51.750 K.
2. Spółce wodnej dla regulacji Nowego-Brnia z dopływami (ust. z 20. września 1901 Nr. 98. Dz. u. kr.) konkurująca również z 30% kosztów t. j. z kwotą	233.850 „
3. Spółce wodnej dla obwałowania lewego brzegu Dunajca od mostu kolejowego w Bogumiłowicach do Biskupic radzowskich, (ust. z 2. września 1895 Nr. 69. Dz. u. kr.) która niścić ma także 30% kosztów t. j. kwotę	84.000 „
4. Spółce wodnej dla obwałowania lewego brzegu Dunajca powyżej Bogumiłowic, (ust. z 25. lipca 1901 Nr. 71. Dz. u. kr.) konkurująca z 20% kosztów t. j. z kwotą	52.000 „
5. Spółce wodnej dla regulacji Bugu, (ust. z 9. lipca 1894 Nr. 69. Dz. u. kr.) która wpłacić ma 10% kosztów budowy t. j. kwotę	118.800 „
6. Spółce wodnej dla regulacji środkowej sekcji Gniłej Lipy (ust. z 19. marca 1897 Nr. 20. Dz. u. kr.) mająca uiścić 30% kosztów t. j. kwotę	207.600 „
7. Spółce wodnej dla regulacji potoku Pustej (Radosławski) z dopływami (ust. z 11. września 1901 Nr. 92. Dz. u. kr.) 30% kosztów budowy t. j. kwotę wreszcie	249.600 „
8. Spółce wodnej dla regulacji Sołotwy i Rokitny (I. rata zaśliki państwowego uchwalona w budżecie na r. 1902) 30% t. j. kwotę	111.000 „
Suma zapotrzebowania wyniesie tedy razem	1,108.600 K.

Spółkę wodną dla obwałowania lewego brzegu Wisły w powiecie krakowskim jako też Spółkę dla obwałowania prawego brzegu Wisły między Podgórzem a Niepołomicami w powyższem zestawieniu pomijamy, gdyż uchwałyły one na pokrycie 30% datku konkurencyjnego zaciągnąć pożyczkę w obligach komunalnych Banku krajowego.

Oprócz powyżej wykazanych Spółek uwzględnić należy zapotrzebowanie dla Spółek wodnych tych przedsiębiorstw, dla których projekty ustaw Wydział krajowy Wys. Sejmowi obecnie przedkłada, mianowicie:

9. dla kolmatacyi bagien naddniestrzańskich, gdzie na Spółkę wodną przypadnie do pokrycia 20% z sumy kosztorysowej 3,800.000 K. t. j.	760.000 K.
10. dla obwałowania Wisły od Raby do Woli rogowskiej i obwałowania prawego brzegu Raby wraz z regulacją Uszwicy i Grobki z dopływami. Spółka pokryć będzie musiała 20% kosztów na sumę 4,500.000 K. obliczonych t. j. kwotę	950.000 „
i 11. dla obwałowania Wisły od Niepołomic do Raby i obwałowania lewego brzegu Raby i regulacji Drwinki z dopływami, w którem to przedsiębiorstwie Spółka wodna partycypować ma z 20% kosztów na sumę 3,481.200 K. obliczonych czyli z kwotą	696.240 „
Razem	2,406.240 K.
Doliczając do tej kwoty wyżej podaną sumę zapotrzebowania	1,108.600 „
wypada ogólna <u>suma</u>	3,514.840 K.

Ta wysoka suma zapotrzebowania chociaż tylko na najbliższą przyszłość obliczonego, wobec wykazanego wyżej zasobu dyspozycyjnego w kwocie 46.086 K. skłania Wydział krajowy do przedstawienia Wysokiemu Sejmowi wniosku na podwyższenie funduszu pożyczkowego dla Spółek wodnych powiatów i gmin.

Zastanawiając się nad cyfrą podwyższenia, miał Wydział krajowy na uwadze przede wszystkim możliwość zaciągnięcia przez Spółkę wodną pożyczki w Banku krajowym w obligacjach komunalnych 4% lub 4½%, z którego to kredytu, jakkolwiek drogiego, Spółki wodne w najgorszym razie przecież korzystać mogą. Dalej uwzględnić należało roczne wpływy do tego funduszu z uiszczonych rat annitetowych. Zestawiając je z czterech lat ostatnich, okazuje się:

rok	na kapitał	na odsetki	na odsetki zwłoki	Razem	
	w k o r o n a c h				
1898	47.603·50	21.769·68	3.652·90	73.026·08	
1899	31.636·44	24.284·50	1.537·64	57.458·58	
1900	44.802·53	19.802·16	3.736·73	68.341·42	
1901	93.678·39	25.818·49	4.916·45	124.413·33	Sa 323.239·41 K.

że przecięciowo wpływało do tego funduszu rocznie 80.809 K. Można tedy przyjąć, że mniej więcej o tę kwotę fundusz ten co roku zasilać się będzie.

Wreszcie miał Wydział krajowy na względzie i tę okoliczność, iż pokrycie wyżej wykazanych potrzeb nie na raz spadnie na fundusz pożyczkowy lecz odbywać się będzie zwolna z szeregiem lat, gdyż okres budowy większych robót melioracyjnych trwać będzie lat kilkanaście do dwudziestu.

Z tych powodów proponuje Wydział krajowy podwyższenie funduszu pożyczkowego tylko o jeden milion koron i rozkłada je na lat dziesięć przez wcielanie doń corocznie kwoty 100.000 koron.

Pożyczek udzielać będzie Wydział krajowy jak dotąd — najwyżej na 30 letni okres umorzenia i stosownie do uchwały Wysokiego Sejmu z 4. lutego 1895 na 3% i żądać będzie o dnieuszczonych w terminie rat annitetowych odsetek zwłok i w stosunku po 6%.

Na podstawie przedstawionego stanu rzeczy Wydział krajowy przedstawia wniosek:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

I. Dla utworzonego na podstawie uchwały z dnia 17. lutego 1898 funduszu pożyczkowego dla powiatów, gmin i dla spółek wodnych Sejm wyznacza dalszą dotację w kwocie jednego miliona koron, która wpłynąć ma do tego funduszu w dziesięciu różnych rocznych ratach począwszy od r. 1902.

II. Sejm upoważnia Wydział krajowy, ażeby co roku, aż do roku 1912 włącznie wstawia do preliminarza funduszu krajowego na ten cel kwotę 100.000 K.

Z Rady Wydziału krajowego Królestwa Galicyi i Lodomeryi
z Wielkiem Księstwem Krakowskiem.

Marszałek krajowy:

A. Potocki w. r.

Sprawozdawca:

Dr. Tadeusz Piłat w. r.

Członek Wydziału krajowego.

